

ELS ASSASSINATS D'AIZPIRI I ZABALETA HAN PROVOCAT LA MAJOR MOBILITZACIÓ ANTI-ETA FINS ARA

¿Està canviant alguna cosa a Euskadi?

Milers de persones es manifestaren el passat dissabte als carrers d'Elgoibar per a demanar a ETA que deixi de matar. Era la culminació de tota una setmana de crítiques i denúncies contra l'organització armada.

A. Zugasti

El passat dia 11 de juny al voltant de 15.000 persones s'aplegaven en silenci als carrers d'Elgoibar seguint la crida feta per tots els partits parlamentaris per a denunciar les dues morts que han enfosquit l'ambient de la comarca del Baix Deva durant tres setmanes, des que ETA matà de dos trets en la nuca l'elgoibarrès Sebastián Aizpiri.

El lema de la manifestació era «Euskadi ETAre aurka» (Euskadi contra ETA), que significava la primera protesta massiva contra el grup terrorista des de la seua història, i que va comptar amb el suport de tots els partits polítics, amb la presència del lehendakari Ardanza i l'absència —ja esperada— de la coalició Herri Batasuna.

Per a José Luis Elkoro, alcalde d'Elgoibar i protagonista inesperat de tots els esdeveniments, aquesta ha estat una clara expressió que el poble basc ha optat per la vida davant la mort, «significa que aquest poble ha pres clara consciència d'allò que està en joc quan es produeixen aquestes morts i aquests assassinats».

Sebastián Aizpiri i Patxi Zabaleta eren amics des de la infància. Els dos havien nascut en caserius de la mateixa zona (eren coneguts, precisament, amb els noms de les seues cases nats, Aizpiri el primer i Txakala el segon) i pertanyien a colles d'amics comunes, en una població com l'elgoibarresa on, amb 13.000 habitants, tots es coneixen.

Aizpiri era propietari d'una carnisseria a Elgoibar i regentava un dels restaurants més populars de la zona, el Chalcha d'Eibar, on va ser mort per dos trets el passat 25 de maig, quan anava a preparar un sopar.

Esnaola assegura que no va rebre cap avís que l'estigueren buscant per l'assumpte d'Aizpiri.

Patxi Zabaleta, agent d'assegurances, era soci de la discoteca Guass d'Elgoibar, lloc habitual de reunió dels joves durant els caps de setmana.

Les implicacions amb el tràfic de droga arribaren arran de certs rumors que s'escamparen uns mesos abans, i que van culminar amb algunes pintades on se'ls acusava de «camells» i se'ls amenaçava de mort, cosa que motivà que els dos afectats comparegueren davant els ajuntaments d'Eibar i Elgoibar perquè s'iniciaren totes les investigacions necessàries per tal d'aclarir el tema. Aquestes amenaces arribaren a sis persones més de la zona, tots ells industrials o comerciants que, ara, arran dels últims esdeveniments, han decidit abandonar Euskadi per un temps.

Després de l'assassinat de S. Aizpiri, Patxi Zabaleta decidí, segons la viuda, Maria Ruiz Rojo, iniciar algunes gestions amb l'advocat i membre destacat d'Herri Batasuna, Inaki Esnaola, a fi d'evitar el pitjor, però aquests intents arribaren tard, i fins i tot Esnaola assegura que no va rebre cap avís que l'estigueren buscant per aquest assumpte. Mentrestant, els contactes haguts entre

les víctimes i els regidors de HB d'ambdós ajuntaments han estat totalment desmentits davant d'allò que el dirigent i membre de la Mesa Nacional, Tasio Erkicia, ha qualificat com uns «intents de criminalitzar la coalició per part dels partits polítics».

Precisament, l'actitud de HB davant d'aquests últims atemptats ha estat una de les notes més destacades de tot allò que ha succeït durant aquestes últimes tres setmanes a Euskadi.

En un intent per fer front a l'allau de crítiques i denúncies per «col·laboracionisme», els membres de la Mesa Nacional han eixit al pas de les acusacions, denunciant per la seua banda que la «campanya de persecució de què és objecte HB està perfectament orquestrada des del govern civil i que el més perjudicial de tot açò, no és més que la comprovació de l'actitud coherent que manté la coalició en la lluita contra la droga».

HB, i més concretament la seua organització juvenil, Jarrai, protagonitza els darrers anys una intensa campanya contra el tràfic de drogues, amb pinta-

des als carrers, xerrades, i altres activitats per a denunciar el que aquesta organització considera «expansió dels estupefaents promoguda per la policia amb l'ajut de tots els partits». I aquesta identificació ha fet que aquesta vegada els partits hagen denunciat la clara identificació de HB i ETA, fins al punt que alguns membres de la coalició han sigut acusats de *chivatos*, de passar informació al comando perquè perpetrara els dos atemptats, acusacions que han posat bastant nerviosos els dirigents radicals.

Elgoibar i la droga

Elgoibar, situada a mig camí entre Sant Sebastià i Bilbao, a pocs kilòmetres d'Eibar, és, amb 13.000 habitants, una de les poblacions més castigades per la

droga a Euskadi. Aquesta localitat es va fer tristament famosa ara fa tot just dos anys per la incidència de la Sida entre la població consumidora d'heroïna, ja que els darrers cinc anys han mort sis joves pel virus, sense que els metges s'expliquen el perquè d'aquestes xifres.

Algunes veus anònimes han denunciat també que molts industrials de la zona, després d'una època de crisi han arribat a fer *diners fàcils*, segons aquests indicis, mitjançant el tràfic de drogues en grans quantitats, i per això han aparegut a Elgoibar algunes pintades com aquesta: «la heroïna se viste de traje»... aquests moviments coincideixen amb un allau de cartes d'ETA demanant l'impost revolucionari, que, segons les declaracions d'alguns familiars, Sebastián Aizpiri va rebre però es negà a pagar. Davant d'aquestes acusacions, la viuda de Patxi Zabaleta se sent impotent a l'hora de defensar el bon nom del seu home. «He viscut amb ell molts anys, i puc dir ben alt que aquells que relacionen el meu home amb el tràfic de drogues menteixen. Patxi era una bona persona, i si mai ha tingut cap relació amb la droga, ha estat precisament contra ella, perquè fou el primer a enfrontar-se als «porreros» en la discoteca Guass». «Va ser justament arran d'aquests incidents en la discoteca quan aparegueren les pintades —continua M.

Luz Rojo—. Encara no em crec el que ha passat, perquè a Patxi no l'han ma-

ETA, Organización Socialista Revolucionaria Vasca de Liberación Nacional, en el conocimiento de la importante acumulación de capital de que usted dispone, fruto de la usurpación de la plusvalía generada por el Pueblo Trabajador Vasco, le emplaza a que haga efectivo el pago de 50 millones, en concepto de impuesto revolucionario, y en calidad de contribución económica al desarrollo del proceso de liberación Nacional y Social del Pueblo Vasco.

Le conminamos a hacer efectivo el pago de la cantidad arriba citada en el plazo de un mes a partir de la recepción de la presente carta.

Para realizar dicho pago póngase en contacto con los señores viscos con el señor Otxa.

En el caso de impago de la cantidad exigida o de que usted lo denuncie a las Fuerzas de Ocupación o colaboree con ellas, nos veremos en la obligación de actuar consecuentemente contra su persona y sus bienes.

E.T.A.

Euzkadi Ta Askatuta

Carta d'Eta on s'exigeix el pagament de l'«impost revolucionari».

tat per l'impost revolucionari ni per les drogues, sinó per enveja».

Tots aquests intents per salvar el nom de Patxi Zabaleta han trobat el suport incondicional dels seus amics. Les societats en les quals Patxi es reunia amb els seus companys han fet públic un escrit on es demanava a tot el poble que recordara el que ha significat Patxi de cara a Elgoibar, «un home alegre i organitzador de qualsevol activitat popular, on n'hi haja».

Crits contra HB

La impotència a la qual ha hagut de fer front la família de Patxi Zabaleta s'ha vist compensada amb un fort suport popular en tots els àmbits, cosa que s'ha convertit en la primera manifestació directa i rotunda contra la violència d'ETA. En el ple extraordinari de l'Ajuntament d'Elgoibar que tractà els atemptats contra els dos veïns de la localitat, el públic present va esbrincar els regidors de HB que intentaven portar endavant una nota on justificaven la no-condemna de l'assassinat.

Mentrestant, ja són més de mitja dotzena els industrials que han hagut d'abandonar el País Basc per por als rumors que els impliquen en el tràfic de drogues. Un dels afectats que no se n'ha anat d'Euskadi és Miguel Larranaga, cosí de Patxi Zabaleta i soci de la discoteca Guass. L'últim capítol, el completa un veí d'Ondárroa, que malgrat la negativa de HB que deté l'alcaldia ha comptat amb el suport de l'ajuntament que ha eixit en la seua defensa. Aquests partits han acusat la coalició de l'«autoexili» de José Mari Guisasola i els ha advertit que totes les responsabilitats els cauran al damunt si li passara res.

La unanimitat i rapidesa dels partits polítics, llevat de HB, a l'hora de fer front a les acusacions i els rumors de què han estat objecte els veïns del Baix Deva, a més del suport incondicional i per primera vegada manifest de la població, ha fet parlar als dirigents polítics de saldo qualitatiu i també ha fet pensar que potser, a Euskadi, les coses han començat a canviar. □

El tràfic i consum de droga s'han convertit en una veritable lacra a Elgoibar i la seua zona.